

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nytaarsnat eller Blik paa Kristendom og Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nytaarsnat eller Blik paa Kristendom og Historie", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1810_149-intro-shoot-idm226.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

“Gamle Fader! paa Din Høitidsdag”

Værkets tilegnelsesdigt var en hyldest til faderen Johan Grundtvig i anledning af, at han havde været præst i 50 år den 5. december 1810. I digtet fremhæves faderens gammellutherske tro i langt tydeligere vendinger end i tilegnelsesdigtet til faderen i *Dimisprædiken*, udgivet 14. maj s.å. Kritikken af den fremherskende rationalistiske kristendomsopfattelse og dens præsters mangel på luthersk kristendom kan ses som en genklang af omtalen af den femte reformator, Luther, og hans efterfølgere i manuskriptet om Johannes Åbenbaring (Michelsen 1956b, s. 72 f.; Michelsen 1956a, s. 172 f.; se afsnittet “Reformatordrømme”).

Den første version af digtet blev sendt til faderen i Udby den 3. december, og i et brev den 8. takkede faderen for digtet og tillod, at det blev trykt (*Breve 1 1924*, s. 29). Ved at jegfortælleren fraskriver sig at ville digte for litterær, videnskabelig og al anden verdslig ære og vindings skyld, bliver digtet det tydeligste tegn på Grundtvigs afsked med sin æstetiske periodes ambitioner (Lundgreen-Nielsen 1980, s. 354 f. og 371; Albeck 1955, s. 81).

* Grundtvigs afskrivelse af æstetiske ambitioner varede dog ikke ret længe. Allerede i *Verdenskrøniken* 1812 ses eksempler på et omfattende og mangetydigt billedsprog. Flemming Lundgreen-Nielsen har påpeget, at det er i strofe 2 af “Gamle Fader! paa Din Høitidsdag”, at man for første gang i forfatterskabet møder denne form for avanceret billedsprog, som blev nyskabende i den romantiske samtid (se Lundgreen-Nielsen 1980, s. 406 f.).